A. 1858. N°. 307.

WOENSDAG 29 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, brengen ter kennis der ingezetenen, dat door den Gemeenteraad naar aanleiding van alinea 2 en 3 van art 54 der Gemeentewet, vaste commissien zijn benoemd als van Financien, Fabrikage en voor het Brandwezen, en dat tot leden dezer Commissien zijn verkozen.

Voor die van Financien De Heeren *J. C. Schuurman*, *C. J. van Veersen*, Mr. *C. L. Schuller tot Peursum* en Mr. *W. J. M. Bosch*.

Voor die van Fabricage De Heeren *P. M. Jongeneel*, *H. A. van den Wall Bake*, Mr. *C. W. J.* Baron *van Boetzelaer van Dubbeldam* en Dr. *N. P. Visscher*.

Voor die van het Brandwezen De heeren Dr. *N. P. Visscher*, *J. C. de Graaf*, Jhr. *A. L. E. Ram* en Mr. *W. J. M. Bosch*.

Burgemeester en Wethouders voornoemd

Utrecht, 27 Dec. 1858.

N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van dezelven,

H. G. RÖMER.

UTRECHT 29 December.

De Serviesche aangelegenheid blijft voor 't oogenblik nog de meest belangrijke. Op zich zelf zou de bestuurs-verwisseling niet zooveel beteekenen, maar de gevolgen zijn nog niet te voorzien van den nieuwen toestand. Om daarover trouwens eenige gegronde veronderstellingen te maken, daarvoor is de loop der zaken nog te weinig bekend. Hoe die ook geweest is, Oostenrijk, we wezen er reeds gister op, verheft door zijn half officiëel orgaan dadelijk zijne stem tegen de verandering; de Porte zal de zaak wel uit hetzelfde oogpunt beschouwen. Van die zijde zal het echter vooreerst wel bij redenering blijven, en de Oostenrijksche soldaten zullen zeker evenmin als de Turksche de grens overschrijden, die het verdrag van Parijs hun gesteld heeft. Dat verbod van tusschenkomst zal ernstiger verwikkelingen dus waarschijnlijk wel verhoeden. — Wat intusschen de feiten aangaat, ze schijnen aldus zich te hebben toegedragen. Den 21. Dec. is de Skupschina begonnen vorst *Alexander* uit te noodigen, af te treden, die beweerde de meening van den senaat in deze te moeten kennen. Den volgenden dag openbaart ook de senaat zijn wensch tot aftreding van den vorst. Oproerige groepen vormen zich en de vorst trekt terug in de vesting, onder weigering af te treden. Den 23. spreekt de Skuptchina de vervallenverklaring over den vorst uit en benoemt *Milosch* tot zijn opvolger; de Senaat verklaart zich daartegen en tegen de magt, die de Skuptchina zich aanmatigt. Intusschen wordt een voorloopig bestuur benoemd en eene militaire beweging ten gunste van *Alexander* wordt voorkomen. Den 24. heeft de Senaat zijn protest ingetrokken en de benoeming van *Milosch* goedgekeurd, wien ook het leger aanneemt, en een adres wordt door de Skuptschina aan de Porte gerigt, om de bestuurs-wisseling goed te keuren. — De zaak is dus een *fait accompli*, en vorst *Alexander* heeft nergens steun gevonden. Wonderlijk is het, dat men intusschen als zijn opvolger een grijsaard heeft gekozen, die 80 jaar oud en bijna blind, in 1839 door het volk verjaagd werd. In den onafhankelijkheidsoorlog in 1816 had hij zich echter zeer verdienstelijk gemaakt, werd diensvolgens tot erfelijk vorst door de nationale vergadering uitverkoren, en bij 't verdrag van Adrianopel in zijne waardigheid bevestigd. *Milosch* is, niettegenstaande zijne jaren, nog een krachtig man.

De hernieuwde gratie aan den heer *de Montalembert* verleend, ditmaal ook op den uitgever uitgestrekt, heeft nog al goeden indruk gemaakt te Parijs. — Men heeft daar ook voldoende berigten ontvangen uit Japan en China. Te Kanton werd de afzetting van den onderkoning *Hwang* verwacht. In Cochin China werd de temperatuur beter en zou het beleg voor Hue worden gelegd, welke plaats welligt nu reeds in handen der Franschen en Spanjaarden zal zijn gevallen.

Omtrent de zending van den heer *Gladstone* bevat de *M. Post* echt Palmerstonniaansche redeneringen; men moet de Grieken met kracht doen gevoelen, wat Engeland wil en men had daarom geen bezadigd man, maar een militair naar de Ionische eilanden moeten zenden. De *M. Post* wil dus weder de buitenlandsche staatkunde gehuldigd zien, die Engeland bijna overal gehaat heeft gemaakt; geen wonder, dat het blad ook zijne vrees voor de Russen in de Middell. zee weder te kennen geeft. De eilanden moeten Engelsch blijven of ze zullen Russisch worden, is het thema. De Palmerstoniaansche staatkunde heeft echter zelfs in Engeland reeds te grooten tegenstand ondervonden, dan dat men de herleving er van vooreerst zal behoeven te vreezen.

Uit Napels is gemeld, dat eene nieuwe ligting bevolen is van 18000 man. Het blijkt thans, dat deze maatregel alleen het gevolg is van de talrijke vrijstellingen van de militaire dienst, door het voldoen van de daartoe bepaalde som. De regering voorziet in dit geval in de gewone sterkte van het leger en beveelt eene nieuwe ligting, daar zij de plaatsvervangers niet heeft noodig te koopen, maar in genoegzaam aantal vinden kan in de weeshuizen. Die vrijstellingen van het leger zijn dien ten gevolge voor de regering eene rijke bron van inkomsten.

Omtrent de diskussiën onzer Eerste Kamer over de processie van Ossendrecht, het ontslag van den heer *d'Engelbronner*, de rijksveldwacht, de werking der armenwet en den Rijnspoorweg, enz. verwijzen wij naar het verslag der zittingen hierachter.

Per telegraaf meldt men ons, dat de Kamer in hare avondzitting van gister met algemeene stemmen heeft aangenomen de hoofdstukken *binnenl. zaken*, *Hervormde* en *R. Kath. Eerediensten*; dat van *Marine* werd goedgekeurd met algem. stemmen tegen die van den heer *Cremers*.

Heden worden de beraadslagingen over de begrootingswetten voortgezet, en zullen deze waarschijnlijk heden worden geëindigd.

— Z. M. heeft *T. Braams* herbenoemd tot burg. der gem. Anlo; en aan *J. A. Roebroek*, als burg. der gem. St. Geertruide, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend.

— Bij dispositie van den minister van Marine, wordt de kapt.-luit. ter zee *M. H. Jansen*, met 1 Januarij, gedetacheerd bij het depart. van Marine en belast met de betrekking van chef der eerste afdeel. bij dat depart. (materieel der zeemagt.)

— Z. M. de Koning heeft den heer *Kluppel*, voorzitter van de arrondissements-regtbank te Alkmaar, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

— Z. K. H. de prins *van Oranje* neemt bij voortduring aan de zittingen van den Raad van State deel.

— H. M. de Koningin heeft aan den heer *A. C. Kruseman*, uitgever te Haarlem, wegens de opdragt aan H. M. van het Jaarboekje *Aurora* voor 1859, twee prachtige porseleinen vazen vereerd.

— Uit Luxemburg schrijft men van den 25., dat nadat den 23. de Kamer de voordragten der regering om zekere sommen van het jaarlijksch budget op het onveranderlijk over te brengen, waren verworpen, de algemeene beraadslagingen werden geopend over de begrooting, waarbij de oppositie verklaarde, haar te zullen verwerpen om de regering te dwingen een einde te maken aan den tegenwoordigen onhoudbaren toestand en onnatuurlijke verhouding. De oppositie was bereid de nieuwe instellingen als *faits-accomplis* te beschouwen, mits men ze dan maar zoo vrijzinnig mogelijk handhaafde. De regering antwoordde, dat de Kamer zich thans in een anderen toestand bevond dan weleer, en de grond van het kwaad daarin ligt, dat zij dit niet wil erkennen. De verhouding was zeker niet aangenaam, maar wie haar het eerst moede was moest dan maar de hand tot verzoening reiken. Tegen deze laatste woorden kwam de oppositie met kracht op. Het regt om het budget om de aangevoerde reden te verwerpen, werd der Kamer betwist. Had men zich over de ministers te beklagen, dan moest men zich bij adres tot den groothertog wenden. Men antwoordde, dat men ten vorigen jare hierin door alle mogelijke middelen was verhinderd. — De regering heeft zich eindelijk genoodzaakt gezien de diskussiën tot den 29. te verdagen.

:— Door den heer *Meylink*, lid van de Tweede Kamer, is eene nieuwe nota opgemaakt, betreffende de onderhandelingen nopens de afsluiting en de afen wegleiding der rivier de Maas. De redevoeringen door de ministers van buiten en binnenlandsche zaken in de beide kamers der Staten-Generaal gehouden, hebben zijne bezorgdheid vermeerderd en uit zekere oogpunten gewekt. Gedreven door zijn geweten en door zijne ambtspligt heeft hij zich gedrongen gevoeld, beknoptelijk, zoo als betaamt ten aanzien van ministerien, welke gehouden moeten worden met de zaak ten volle bekend te zijn, zijne nieuwe gronden van bezorgdheid schriftelijk mede te deelen, daar hij de ontwikkeling daarvan, om de te geven antwoorden voor geene openlijke diskussie vatbaar acht. Het klinkt vreemd, zegt hij, dat men ter naauwernood het bestaan van ongerief durft erkennen, terwijl de Staten-Generaal, de bewoners der Maasoever, de handel, de nijverheid, de scheepvaart, — zoo Belgische als Nederlandsche, ook die van Pruissen, — ja zelfs de vergadering der Staten van Limburg, en namens deze, de Gedep. Staten van dat gewest, openlijk enorme benadeelingen opsommen, dezelve aantoonen en door deze aangiften tegen het denkbeeld van overdrijving verdedigen. Hoe vredelievend men ook zijn moge, zegt de heer *Meylink* verder, stuit het tegen de borst van den Nederlander, vooral van den Nederlandschen vertegenwoordiger, de onderhandelingen te zien opdringen, ja deze bijna te zien afsmeeken. De heer *Meylink* toont onderscheidene nadeelen aan uit den thans bestaanden toestand voortvloeijende, en vleit zich, dat de Nederlandsche regering al de door hem opgegeven punten in ernstige overweging zal nemen en bij het voeren der gewigtige onderhandelingen niet uit het oog zal verliezen. Hij vreest evenwel, dat men niet spoedig tot een afdoend en voldoend resultaat — ook bij den besten wil — zal geraken, en binnen korten tijd de noodzakelijkheid daar zal zijn, om een onpartijdig en zelfstandig onderzoek, eene enquête parlementaire te doen plaats hebben; niet alleen over de verschijnselen, die bij dit belangrijk onderwerp waargenomen zijn, maar ook over de ware oorzaak van het kwaad en over de middelen welke ter wegruiming er van kunnen gebezigd worden.

— Naar men verzekert, is mr. *A. J. D.* graaf *van Rechteren*, thans geattacheeerd aan het ministerie van buitenlandsche Zaken, benoemd tot attaché bij het Nederlandsch gezantschap te Parijs.

— Men verneemt dat, na de laatste benoeming van een 80tal tweede luitenants, ons leger nog een inkompleet telt van cirka 90 plaatsen van tweeden luitenant. Het gerucht, dat men heeft verspreid, als zou dit het laatste examen der onderofficieren geweest zijn, die dingen kunnen naar den graad van officier, schijnt dus geheel uit de lucht gegrepen. *H. en Eff. bl.*

— Mr. *Isaäk Roessingh*, te Haren, is door Gedep. Staten der provincie Drenthe benoemd tot kommies bij het bureau van statistiek ter provinciale griffie te Assen, op een traktement van *f* 800.

*— De heer *H. Snellen*, med. dokt., werd gister aan onze Hoogeschool bevorderd tot dokter in de heelkunde, na verdediging van Theses.

— De *Staats-Cour.* deelt thans eene opgave mede der garnizoens-verwisselingen, die met Mei aanst. bij de korpsen des legers zullen plaats hebben. Daaruit blijkt de vervanging van de 2e kompagnie van het reg. rijdende artillerie, te 's Hage in bezetting, door de 4e kompagnie van het reg. veld-artillerie te Utrecht.

*— Met den oudejaarsavond zal, naar men verneemt, door de muziek der artillerie, in vereeniging met het muziekkorps der infanterie en de tamboers van het korps mineurs, onder direktie van den heer *Rudersdorff* eene groote taptoe worden gehouden op het St. Janskerkhof. Des avonds ten 8½ ure zal de taptoe beginnen, terwijl daarna enkele serenades met fakkellicht zullen worden gebragt.

— Er wordt wel eens geklaagd over de gemakkelijkheid, waarmede bewijzen van onvermogen worden verstrekt. De *A. Ct.* meldt, dat in N. Braband de getuigen, die door hunne verklaring ligtvaardig tot het afgeven van zulk een geheel verkeerd certifikaat van onvermogen hebben aanleiding gegeven, wegens valschheid geregtelijk worden vervolgd, ten voorbeeld voor anderen.

— De *Amst. Ct.* heeft eenige artikelen opgenomen over de *spoorwegen*; in 't laatste daarvan worden de volgende regelen overgenomen uit de *Revue Brittanique*:

»Terwijl de Engelsche regering, die vrije en verlichte regering met haar betreurenswaardig stelsel, of liever door het geheel gemis van stelsel (bij de daarstelling der spoorbanen) ten oogmerk scheen te hebben met de meest mogelijke kosten, zoo min mogelijk iets goeds daar te stellen, heeft de regering van het kleine België, eene geheel tegenovergestelde rigting volgende, en zich onverschrokken aan het hoofd van de spoorweg ondernemingen stellende, het voor het land nuttigste spoorwegnet ontworpen, en de noodige fondsen daartoe verschaft.

»Gewis! nimmer is 's lands geld beter besteed, en de spoorwegen, waarmede België aldus begiftigd is, kosten de helft van den midden prijs, dien zij in Engeland gekost zouden hebben."

In dat artikel wordt verder gewezen op de treurige gevolgen, welke de partikuliere daarstelling van zulke groote ondernemingen heeft opgeleverd, en het schandelijk beursspel waartoe ze aanleiding geven.

— Het état major van Z. M. transportschip de Merwede, dat zeilree ligt om via Cadix naar Oostindie te zeilen, is als volgt: Kapt. luit. t z. *J. van der Meersch*, komm. luit. t/z. 1. kl. *R. A. Houck*, eerste offic.; luits. t z. 2 kl. *A. Dronkers*, *F. W. van der Burg* en *G. J. Coster*; adelb. 1 kl., *J. H. Benthem Reddingius*, *C. E. Uhlenbeck*, *C. C. Vermeer*, *C. Schuijlenburg*, *A. J. Willekens*, *C. de Klopper*, *K. A. Stakman Bosse*, *L. D. A. Fonteijn*: offic. van gez. 2 kl., *J. Lamie*; offic. van gez. 3 kl., *J. J. Dekker*; offic. van adm. 3. kl., belast met de adm., *M. G. J. A. Huisman van Dueren*; offic. van adm. 3. kl., *B. L. van Daalen Wetters*; adj.-adm. *C. van Berkel*; en scheepsklerk *L. G. Sas*.

— Naar men verneemt, heeft de beklaagde *Samuel Abraham Hirsch*, door de arrond.-regtbank te Amsterdam — wegens poging tot moord met voorbedachten rade en geleider lage — veroordeeld tot gevangenisstraf in een verbeterhuis voor den tijd van 12 jaren, van dat vonnis gister hooger beroep aangeteekend.

— De heer *Dutillieux* te Rotterdam, wiens aanslag voor de gemeente-belasting van a⁰. p⁰. tot zoovele vervolgingen heeft aanleiding gegeven, had den aanslag van dit jaar teruggezonden en is hem nu eergister een militair in huis gezonden, die goed door de huisgenooten werd ontvangen. Naar het zich laat aanzien bestaat er geen voornemen om vrijwillig dezen aanslag te voldoen, die door de kommissie is opgemaakt, omdat de belasting-schuldige beweerde niet tot de invulling te kunnen en te willen overgaan, op grond, dat de invulling van het vorige jaar zoo hardnekkig was betwist.

— Te Amsterdam is een persoon aangehouden, die bij de Nederl. bank een valsche wissel ter diskontering heeft aangeboden.

— Uit Groningen klaagt men over bedrog met raapolie bedreven. Eene partij, aldaar ontvangen, is onder protest opgeslagen, en zal door deskundigen worden onderzocht.

— De Raad van justitie te Soerabaija heeft den 16. Okt. 4 inlanders ter dood veroordeeld, die op den 4. April de bemanning van den kotter Srie Bakong, 2 Europeanen en 7 inlanders, hebben vermoord, om zich van een deel der lading, vooral het goud- en zilvergeld meester te maken. Zij hadden vervolgens het schip in brand gestoken. Eene vrouw had zich echter verborgen gehouden en heeft met een paar gewonden den brand weten te blusschen en te Beliling aangedreven, de misdaad bekend gemaakt. Twee der opvarenden, die het plan tot moord en roof hadden gemaakt, werden in de volvoering door 6 man geholpen, die in donkeren nacht met eene boot waren aangekomen. Twee dezer zijn vrijgesproken, omdat de een pandeling, de ander bediende was. Twee andere der roovers waren bij de verdeeling van den buit door hunne makkers afgemaakt.

— Te Middelburg werden reeds sedert geruimen tijd met goed gevolg maatregelen genomen, om de bedelarij zooveel doenlijk te weren, het bleef toch nog als eene gewoonte bestaan, dat velen hoofdzakelijk des Vrijdags voormiddags, giften aan verschillende huizen komen inzamelen.

Naar wij thans vernemen beijvert de policie zich, om ook die bedekte bedelarij, welke steeds een toevloed van personen van de omliggende gemeenten uitlokte, geheel te doen ophouden. *Middelb. Ct.*

— De kerkeraad der Hervormde gemeente te [illegible] heeft berigt ontvangen, dat door wijlen *Annigje Blank*, wed. *Jacobus den Boer*, aldaar geboren en te Gouda overleden, eene som van ƒ 10,000 is gelegateerd aan de diakonie-armen dier gemeente.

— Ongeveer eene maand geleden is te Brussel in het licht verschenen het eerste deel eener Fransche vertaling van *J. L. Motley*'s uitmuntend werk *de opkomst van de republiek der Vereenigde Nederlanden*, bewerkt door *Gustave Jottrand* en *Albert Lacroix*. Thans kondigt de Parijsche uitgever *Michel Lévry* eene nieuwe vertaling van dit werk aan, die in drie deelen zal worden uitgegeven en verrijkt zal zijn met eene uitgebreide inleiding van den beroemden *Guizot*.

— Den 26. werd te Leeuwarden de ambtenaar 3. kl. bij de belastingen, *S. Deutz*, begraven, die o. a. wegens betoonde dapperheid op de Citadel versierd was met de Willemsorde.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 28 *Dec.*, 1.20 El; + AP. 8.15. Gew. 18 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 28. Dec. 9 voet 6 duim; 9 voet 3 duim Rijnlandsch.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de avondzitting van eergister heeft de heer *Beerenbroek* zijn gevoelen ontwikkeld, dat men België niet gemakkelijk tot het aannemen van een redelijk verdrag zal kunnen bewegen, omdat het veel te veel belang heeft om de zaken in haren tegenwoordigen toestand te laten. — De heer *v. Dam* heeft niet ingestemd met de schatting der belangrijke schade, welke uit de water-aftapping voortvloeit.

De minister van Buitenl. Zaken heeft een overzigt gegeven van den loop der onderhandelingen, en verzekerd, dat deze niet te zeer zullen worden gerekt, maar heeft gemeend, zich thans met geene verdere woordenwisseling te kunnen inlaten.

Na nog eenige woordenwisseling, bij welke de heer *Regout* zich nog al over den hoofd-ingenieur voor den waterstaat in Limburg heeft beklaagd, is het *derde* hoofdstuk met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de daarop volgende behandeling van het IV. hoofdstuk (Justitie) heeft de heer *van Dam* het antwoord ter spraak gebragt, hetwelk de minister van Justitie in de Tweede Kamer gegeven heeft op eene vraag van den heer *van Heiden*, omtrent de processie te Ossendrecht. De minister had toen verklaard, dat die processie, na een daaromtrent ingesteld onderzoek, geoorloofd kon genoemd worden, en Z. E. had daarbij eenige woorden gevoegd, die met gejuich in de genoemde Kamer begroet waren, maar die een verwijt behelsden aan de dagbladen, welke, de vrijheid van geweten en een eerlijk regt voor allen verdedigende, de bedoelde processie hadden afgekeurd. De Spr. wenschte, dat het door den minister bedoelde onderzoek, waaruit de wettigheid der processie gebleken was, openlijk van regeringswege bekend gemaakt was, opdat de zaak voor elk en een iegelijk duidelijk en klaar mogt worden.

In de tweede plaats heeft de Spr. de zaak van den onder een vorig bestuur ontslagen hoofd-ambtenaar bij het departement van Justitie met nadruk aan de gemoedelijke nadere overweging der raadslieden van de Kroon aanbevolen. Hij wenschte, dat de gelegenheid werd aangegrepen om hetgeen hij als een gepleegd onregt beschouwde, te herstellen.

De heer *Jordens* is in eenige beschouwingen getreden over de geregtelijke statistiek en over de resultaten, die zij aanbiedt. Het had o. a. zijne aandacht getroffen, dat het getal der veroordeelden, ter zake van beleediging en geweldpleging jegens beambten, met openbaar gezag bekleed, was vermeerderd. Daaromtrent en nopens andere punten vroeg hij inlichtingen van den minister, en hij gaf in overweging, of het niet mogelijk zou zijn, de toelichtingen in de statistiek uit te breiden, zoodat het bij voorbeeld bleek, hoe vele misdaden en wanbedrijven uit het misbruik van sterken drank voortvloeiden.

In de bijeenkomst van de Eerste Kamer van gister is de beraadslaging over het IV. hoofdstuk (Justitie) der staatsbegrooting voortgezet.

De heer *van Nispen tot Pannerden* heeft vroeger steeds de wettelijke regeling der politie voorgestaan en daar nu deze minister volhoudt het gevoelen van zijn voorganger, dat de rijks-politie niet bij de wet kan of behoeft geregeld te worden, nu acht Spr. zich verpligt de noodzakelijkheid der wettelijke regeling althans van eenige grondslagen nader aan te toonen. Hij meent ook, dat de instruktie voor den inspekteur er wel toe leiden kan om hier te vestigen eene *police occulte* van Frankrijk, die hij, als strijdig met onze zeden, voor ons vaderland niet wenscht. Alles leidt hem tot de konklussie, dat de rijkspolitie moet geregeld worden bij de wet. Mogt de rijksveldwacht echter voorloopig op den tegenwoordigen voet blijven, dan wenscht hij, dat zij niet langer worde belast met het doen van exploiten in strafzaken.

De heer *Tonckens* kan het beginsel der rijksveldwacht, zoo als deze thans bestaat, goedkeuren, maar wenscht eene betere regeling dezer inrigting.

De heer *Sassen* behandelt drie punten: 1⁰. den verwarden toestand in den vorm, die gevolgd wordt bij de uitvoering der strafvonnissen, waarop de vorige spreker reeds heeft gewezen. — 2⁰. wijst hij op de contrainte, die bij de uitvoering der straffen voor kosten en boeten kan aangewend worden. Wat 3⁰. betreft de inrigting der rijksveldwacht, deelt hij hieromtrent schier algemeen de denkbeelden, door den heer *van Nispen* ontwikkeld. Hij dringt ten slotte ten sterkste aan, om de 95 artikelen lange instruktie omtrent de rijksveldwacht, aan eene herziening te onderwerpen, vooral omdat zij ingrijpt op het gezag van de wetg. magt.

De heer *van Roijen* verdedigt de instelling en werking der rijksveldwacht, vooral met het oog op het platteland, waar de toestand der politie zeer slecht was.

In antwoord op de aanmerkingen van den heer *v. Dam*, heeft Z. E. de minister van Justitie geantwoord, dat, na dat het bij onderzoek was gebleken, dat de processie van Ossendrecht als geoorloofd moest worden beschouwd, bij de onzekerheid, of die processie werkelijk zoude worden gehouden, de uitslag van dit onderzoek geenszins openbaar is gemaakt, omdat zulks zoude zijn aangemerkt als eene aanmoediging, om tot het houden der processie over te gaan, en dat, nadat de processie werkelijk was gehouden, de uitslag der instruktie te regt niet is medegedeeld, omdat zulks geenzins de gewoonte is ten aanzien van dergelijke aangelegenheden, en de Regering er volstrekt geen belang bij kan hebben om dergelijke schermutselingen, in het staatkundige, of godsdienstige, te bevorderen. — Voor het overige heeft de minister geene reden gevonden om iets terug te nemen van zijne woorden tegen dagbladen, die den fakkel van tweedragt zwaaijen, of terug te komen op zijne gezegden, dat het miskennen der christelijke liefde geenszins de goede weg is om andersdenkenden te overtuigen.

Ten aanzien van den ontslagen hoofdambtenaar, heeft de minister zich grootendeels bepaald bij het te dien aanzien medegedeelde in de Tweede Kamer. Hij heeft den stand, in welken de zaak zich bij zijn optreden als minister bevond, doen kennen, en heeft verklaard, dat hij heeft gemeend, het nader ingediend adres in den ministerraad te moeten brengen, welke heeft begrepen, dat op hetzelve afwijzend behoorde te worden beschikt; — en wat betreft de vraagt, of het besluit van 1849, betreffende het verleenen van wachtgeld, *regt* gaf om dergelijken onderstand van het administratief gezag te *vorderen*, heeft hij niet geaarzeld te verklaren, dat, naar zijn inzien, deze vraag niet dan ontkennend konde worden beantwoord.

Verder heeft de minister verklaard, geenszins blind te zijn voor de gebreken, welke nog op de rijksveldwacht kleven, of ongezind te wezen om daarin verbeteringen aan te brengen, maar niet te bevroeden, wat eigenlijk bij eene wet op dat onderwerp zoude behooren te worden geregeld, terwijl alles, wat de justiële politie betreft, bij onderscheidene wetten is geregeld, en ten aanzieu van hetgeen nog verdere regeling zoude behoeven, een groot verschil van gevoelen bestaat. Ter daarstelling van een wenschelijk verband tusschen de rijks- en gemeente-politie, heeft de minister zich bereid verklaard om de rijksveldwachters te doen gelasten, dat zij zich in alles, wat de gemeente aangaat, met de burgemeesters, als hoofden derzelve, zullen behooren te verstaan. Wat aangaat den wensch om de rijks-veldwacht in te rigten op den voet der marechaussée heeft de minister verklaard, dat hij op bezwaren is gestuit, die voorshands niet uit den weg hebben kunnen worden geruimd.

Na nog eenige woordenwisselingen, is ook het IV. hoofdstuk (Justitie) met algemeene stemmen aangenomen.

De beraadslagingen worden geopend over hoofdstuk V (binnenlandsche zaken).

De heer *v. Rhemen* spreekt over de werking der wet op het armbestuur, die zoozeer ten nadeele strekt der finantiën van zoovele plattelands gemeenten. Alle zijne beschouwingen leiden hem tot ernstigen aandrang om tot eene spoedige herziening der armenwet over te gaan.

De heer *Paspoort* zegt te behooren tot die leden, die een ongunstig oordeel over de *Staats Ct.* hebben geveld en waarover het gevoelen in het verslag der Kamer is opgenomen.

De heer *Pallandt* merkt op, dat er is aangedrongen op de indiening eener algemeene wet op den waterstaat. Dit was echter geen verwijt voor deze regering; hij ook dringt aan op verbetering der *Staats Ct.* en spoediger opname van waterberigten.

De heer *van Dam* ondersteunt het adres van het polderbestuur van Culenburg om, ten gevolge van den verhoogden waterspiegel op de Merwede, een stoomgemaal bij Steenenhoek te plaatsen. Hij wijst ook op de allernadeeligste werking van het arrest van den hoogen raad betrekkelijk de aardhaling. Hij wenscht spoedig de vaststelling eener wet, om de zaak weder te brengen in den toestand zooals hier te lande van oudsher gebruikelijk was.

De heer *Cost Jordens* bespreekt in het algemeen de waterverdeeling op onze rivieren.

De heer *de Clercq* is met den heer *v. Rhenen* overtuigd van de verderfelijke werking van het stelsel

der armenwet, dat de geboorteplaats als domicilie van onderstand aanwijst. Dit werkt allernadeeligst op de plattelands gemeenten. Hij dringt dan ook op eene wijziging der armenwet aan. Eindelijk uit hij een wensch ten aanzien van den landbouw. Hij wil geene bescherming, maar sympathie bij de regering.

De heer *van Royen* bespreekt de belangen van het hooger onderwijs in het algemeen en de bevordering van het landbouwkundig onderwijs in het bijzonder, waarvoor geene sommen op de begrooting zijn uitgetrokken.

De heer *Huydecoper* geeft, naar aanleiding van hetgeen in het antwoord des min. ten aanzien van § 7 van het voorloopig verslag, betreffende de regeling der treinen op den Rijn-spoorweg, voorkomt, zijn leedwezen te kennen, dat de regering betuigt, dat ten deele in de bestaande klagten zal worden te gemoet gekomen, omdat de regering het middel in handen heeft om volkomen die bezwaren op te heffen; ingevolge de akte van koncessie. Hij beveelt de zaak ten dringendste aan de nadere overweging der regering aan, en hij vertrouwt, dat zij de regeling daarvan niet afhankelijk zal stellen van de onderhandelingen met Pruissen.

De heer *Tonckens* behandelt en ondersteunt mede eenige punten, door vorige sprekers uiteengezet, en dringt ook aan op het nemen van wettelijke maatregelen, tot wering van de besmettelijke veeziekte.

De heer *van Nispen* bespreekt de zaak der rivierverbetering, in verband tot hetgeen door den heer *v. Dam* is aangevoerd.

De heer *v. Beek Vollenhoven* wil niet, dat uit zijn stilzwijgen worde afgeleid, dat hij zich met al de geopperde bezwaren tegen de armenwet, vooral betreffende het domicilie van onderstand, zou vereenigen. Wel gelooft hij, dat het noodig is algemeene regels voor de gemeentebesturen te stellen omtrent de toepassing van het restitutiestelsel. Wat de bevordering van het landbouwkundig onderwerp aangaat, ook hij zal dit gaarne zien, maar het bewezen dat daarvoor geene sommen op de begrooting zijn uitgetrokken, is in strijd met de posten 158—160.

De voortzetting der beraadslagingen over dit hoofdstuk wordt bepaald op heden avond ten 8 ure.

TURIJN, 24 December.

In de aanstaande zitting der Kamer zal de oud-minister *Ratazzi* waarschijnlijk tot voorzitter benoemd worden.

Uit *Pavia* meldt men, dat de universiteit aldaar gesloten is. Men weet niet wanneer de studenten weêr tot de lessen zullen worden toegelaten.

De *Triester Ztg.* meldt, dat de heer *Briccio* voor zijn dood verklaard heeft, dat zijn moordenaar een ongeveer 35jarig, slecht gekleed man was, waarschijnlijk een gehuurd misdadiger van over de grenzen. Men schrijft den moord aan politieke redenen toe.

MADRID, 21 December

De zaak van Marokko is geregeld; keizer *Abderrhaman* moet in allen opzigte hebben toegegeven, en de Riff-roovers hebben hunne vredesgezindheid ten duidelijkste geopenbaard. De Spaansche gevangenen zullen zonder twijfel onvoorwaardelijk door hen zijn in vrijheid gesteld. Het Spaansche eskader, dat zich voor Carthagena had vertoond, is dan ook uiteengegaan, en de schepen zijn in de verschillende havens van Spanje gestationneerd.

De reaktionnaire partij, *la flor y nata*, heeft het hoofd weder opgestoken, sinds ze hare krachten op het feest van den bankier *Salamanca* heeft kunnen tellen. Men had die gematigde onruststokers moeten in hechtenis nemen, zeggen de ultraliberalen; de meer bezadigden vreezen voor 't oogenblik hunnen verderfelijken invloed minder.

Omtrent de schitterende audientie aan den Franschen gezant *Barrot* door de koningin verleend geven de bladen uitvoerige mededeeling.

WEENEN, 21 December.

Onze gezant te Bern heeft in last ontvangen, namens de regering met het oog op het verdrag van 1815 bezwaren te opperen tegen een eventueelen afstand van het Dappendal, aangezien de onschendbaarheid van het Zwitsersch grondgebied daardoor zou lijden.

Naar men verneemt is een Israëlietisch meisje hier ter stede het huis harer ouders ontvlugt en heeft zij in een Christen gezin de wijk genomen, met het doel Christin te worden. Men zegt echter, dat de pastoor weigert, haar zonder toestemming harer ouders te doopen. Dit is dan ook geheel in overeenstemming met eene hier te lande bestaande wet, waarvan wij voor eenigen tijd den oorsprong medelden.

WEENEN, 28 December.

De Skuptschina maakt een adres aan de Porte gereed ten gunste van *Milosch*.

De Senaat heeft het jl. Vrijdag genomen besluit der Skuptschina, waarbij vorst *Alexander Garageorgewitsch* van de regering des lands vervallen is verklaard, vernietigd. De Skuptschina harerzijds zal bij de Porte aanzoek doen, om vorst *Milosch Obrenowitsch* weder aan het hoofd van den Staat te plaatsen. De militairen hebben thans ook de zijde van vorst *Milosch* gekozen, en eene deputatie is tot deze (*een 80jarigen grijsaard*) afgevaardigd.

Heden zijn twee regementen naar Semlin afgezonden.

Bij verordening tot nadere regeling van de financiën, heden uitgevaardigd, is bepaald, dat in dezelfde mate als banknoten van den ouden muntstandaard à een, twee en vijf gulden worden ingetrokken, nieuwe banknoten van één tot een bedrag van honderd millioen zullen worden uitgegeven. De uitgifte van banknoten is door in onderpand gegeven staatsbezittingen verzekerd. — Van wege de bank is heden kennis gegeven, dat zij nieuwe banknoten van één gulden uitgeeft; bij dit berigt is de mededeeling gevoegd, dat alle in omloop zijnde banknoten van den ouden munt noch gedurende het jaar 1859 respektievelijk tegen nieuw bankpapier zullen worden ingewisseld. Voorts is ter kennis van het publiek gebragt, dat er maatregelen genomen worden in het belang van den geldvoorraad der bank.

— 28 *Dec.* Met. 5 pCt. 84.60; Nat. 85.80; Bank 1002.—; Noord-Bahn akt. 178; Credit Anst. 245; O-Fr. Spoorw.-akt. 254; Lomb. Venet. 120.—; W. op Lond. 3 m. 10.18; G. $1^{1}/_{4}$; Zilv.

BERLIJN, 29 December.

De benoeming van den graaf *Pourtales*, oud Pruissisch gezant te Konstantinopel, tot gezant van Pruissen te Weenen, heeft plaats gevonden.

Uit Petersburg wordt melding gemaakt van een met de andere zachtere maatregelen strijdig hard besluit. Den Israëlieten nl. die zich in de westelijke provinciën binnen 50 wersten van de grenzen vestigen, zal het voortaan niet meer vrijstaan grondeigendom te verwerven.

Tegen het smokkelen zullen voortaan daar te lande de volgende maatregelen worden genomen. Zij die van smokkelarij of medepligtigheid aan dien worden overtuigd, worden verbannen, evenals zij die daarvan zeer verdacht zijn, doch wien men wegens gebrek aan bewijs niet volkomen kan overtuigen. De verbannenen mogen nooit, hunne vrouwen eerst na den dood van den man, en hunne minderjarige kinderen eerst na hunne meerderjarigheid te hebben erlangd in het land terugkeeren.

BERLIJN, 27 December.

Eene telegrafische depêche uit Rome meldt, dat de koning en koningin den 23. aldaar zijn aangekomen.

In het antwoord aan de Israëlietische gemeenten gegeven op hun verzoek in de zaak van *Mortara*, leest men o. a., dat de prins-regent ten zeerste in de smart der beroofde ouders deelt en zich innig verheugen zou, zoo hij iets tot herstel van hun geluk kon bijdragen; dat de prins in Pruissen steeds de bestaande wetten en beginselen ter verzekering der gewetensvrijheid zou naleven en eerbiedigen; doch dat pogingen om in een vreemden staat en met opzigt tot vreemde onderdanen die beginselen te doen gelden, in het algemeen aan groote bezwaren onderhevig zou zijn en in het bijzonder in dit geval eigenaardige moeijelijkheden ontmoeten, ook om de bijzondere stelling van den vorst te Rome. De vertegenwoordiger des konings had daarom slechts last kunnen ontvangen, waar zich daartoe de gelegenheid mogt opdoen, zich geheel in overeenstemming met de in Pruissen geldende beginselen te verklaren, en omtrent de gezindheid des prinsen en diens meening in deze geen twijfel te laten bestaan.

LONDEN, 27 December.

De jongelieden die in Ierland als leden van een geheim genootschap in hechtenis zijn genomen, zijn door den regter van instruktie in verhoor genomen. Twee hunner zijn dadelijk geheel vrijgelaten, anderen onder borgtogt.

Aan den *Times* wordt omtrent den rajah van Amethee, nu in handen der Engelschen, het volgende geschreven; Aan den majoor *Barrow*, die de tegen hem optrekkende troepen aanvoerde, had hij eerst een brief gezonden, waarin hij zijne tevredenheid over de proklamatie betuigde en aanbood zich te onderwerpen, op voorwaarde van waarborging zijner eigendommen en eerbiediging zijner eer en godsdienst. Die eerbiediging zijner eer bestond in het behoud van fort en wapenen. De majoor antwoordde hierop, dat hij bij zijn eisch tot slechting van het fort en uitlevering der wapenen moest volharden, en dat, zoo hij niet binnen een bepaalden tijd toegaf, het fort met geweld genomen zou worden. Hierop rigtte de rajah een gelijk schrijven tot den opperbevelhebber, die echter besloot, zich niet daardoor om den tuin te laten leiden, aangezien duidelijk bleek, dat de rajah aan den eenen kant door dit verzet zijne eer bij de inboorlingen wilde bewaren, aan de andere zijde de voordeelen genieten, aan eene onvoorwaardelijke overgave verbonden, en hierin mogt men niet treden, zoo men althans niet zwak wilde schijnen in de oogen der inboorlingen.

Sedert de stoom, door de verbeteringen door *Watt* aan 't stoomwerktuig aangebragt, tot beweegkracht is gebezigd, zijn er steeds pogingen gedaan om er ook wagens langs den gewonen weg door in beweging te brengen. *Olivier Wans* heeft daartoe veel proeven gedaan; thans echter is men ook in deze op beter terrein; men heeft namelijk alleen getracht wagens te maken, die door stoom gedreven, niet zoo haastig loopen, maar zeer zware vrachten kunnen overbrengen. Te Thetford in Norfolk is voor zulke wagens eene fabriek van den heer *Burrell*, die een aantal straat-lokomotieven aflevert. De raderen loopen over schoenen, die bij de draaijing van het rad beurtelings onder het wiel komen te liggen; de lokomotief loopt daardoor als op rails, die ze zelve op de straat nederlegt; de weg krijgt geene in drukken, en de schokken worden grootendeels vermeden. De machine kan gemakkelijk de scherpste hoeken maken, terug gaan, en voldoet zeer tot het voorttrekken van zware vrachten. De machines worden afgeleverd van *f* 10,000 tot *f* 15,000, om met eene snelheid van $^{3}/_{4}$ duitsche mijl per uur, 600 à 1500 centenaars op horizontalen weg voort te trekken. Voor groote fabrieken zijn ze zeer dienstig. Nadere verbeteringen zullen die straat-lokomotieven welligt meer voor 't algemeen gebruik geschikt maken.

LONDEN, 27 December.

Uit Nieuw-York schrijft men van den 6 Dec.:

Het aanhouden en het onderzoeken van eene Amerikaansche stoomboot door een Engelsch stoomschip, op de kust van Nicaragua, heeft eene levendige verontwaardiging te weeg gebragt.

In Venezuela wordt de rust op nieuw bedreigd.

— 28 *Dec.* Gec. $96^{7}/_{8}$; Peru $4^{1}/_{2}$ pCt. $92^{1}/_{4}$, 3 pCt. $73^{3}/_{8}$; Venez. 5 pCt. $44^{3}/_{8}$; Port. 3 pCt. $48^{1}/_{4}$; Sp. 3 pCt. $47^{7}/_{8}$; $1^{1}/_{2}$ pCt. $31^{5}/_{8}$; Rusl. $4^{1}/_{2}$ pCt. $103^{1}/_{2}$; 5 pCt. 113; Holl. $2^{1}/_{2}$ pCt. $67^{1}/_{2}$; 4 pCt. $101^{1}/_{4}$; Sard. $90^{1}/_{2}$.

PARIJS, 27 December.

Uit Italië verneemt men o. a. dat de onderhandelingen tusschen Napels en Rome, betreffende Benevento, zijn afgebroken, en dat in Lombardijë de toestand steeds zeer gespannen blijft. Te Milaan heeft zekere graaf *Porcia* bevel gekregen onmiddelijk het Lomdardisch grondgebied te verlaten, omdat hij den aartshertog en diens gemalin op straat had aangezien zonder ze te groeten. De graaf is verwant aan de aanzienlijkste familiën; zijne verbanning zal dus der regering nog meer magtige vijanden verschaffen.

Uit de Donauvorstendommen verneemt men, dat onze konsul-generaal te Bucharest zijne formeele afkeuring heeft te kennen gegeven over den stap door eenige Moldaviërs en Wallachyërs gedaan, die nl. herwaarts zijn gegaan om onze regering den toestand en de wenschen der bevolking bloot te leggen.

Tot vice-president van den senaat, in plaats van den heer *de Mesnard*, die overleden is, zal waarschijnlijk de graaf *de Casabianca* benoemd worden. Als nieuw te benoemen senaatsleden noemt men de HH. *de Roger* en *Rouland*, *Charle magne* en *Verlé*.

De groote werken van wege de stad gedurende den winter te ondernemen, zijn nog niet aanbesteed. Men zal finantieële maatregelen nemen, ten einde de spoedige uitvoering der voornaamste boulevards te verzekeren, waarvoor de wetgevende magt subsidiën heeft verleend.

Te Montmorency hebben ongeregeldheden en, dien ten gevolge, eenige arrestatiën plaats gehad.

PARIJS, 28 December.

De *Moniteur* berigt heden, dat de keizer de akte heeft vernieuwd, waarbij hij aan den heer *de Montalembert* kwijtschelding der straf verleent, tegen hun uitgesproken door de regtbank, wegens het artikel van de *Correspondant*. Het keizerlijk besluit strekt zich ook uit tot den heer *Douniol*, uitgever van den *Correspondant*.

Het officieel dagblad deelt berigten mede uit Schanghai van den 8. Nov. Lord *Elgin* was de rivier Yan-tse-Kiang opgevaren, met vijf schepen, waarbij twee kanonneerbooten.

De bekende Engelsche ingenieur *Stephenson* bevindt zich thans in Egypte.

— 28 *Dec.* Rente kont. $4^{1}/_{2}$ pCt. 97,00; op tijd 3 pCt. 73,05; Fr.-Oost. Spw. 637; Sp. 3 pCt. $43^{3}/_{8}$.

MARSEILLE, 27 December.

De mail brengt heden het verdrag aan tusschen Japan en Frankrijk gesloten.

De Chinesche dagbladen zeggen, dat het van gelijken inhoud is als dat met Engeland gesloten.

De tijdingen uit Kanton van den 15. Nov. deelen mede, dat het nieuwe toltarief geregeld is, en dat het op de meeste artikels slechts een regt van 5 perCent stelt. De opium wordt toegelaten met een takst van 30 taels per kist.

Het vertrouwen vermeerdert te Kanton. De vreemdelingen doorwandelen de stad en worden geëerbiedigd. De opstandelingen verwoesten het binnenste gedeelte des rijks.

Uit Calcutta zijn tijdingen tot den 22. Nov. De handelszaken waren er beperkt, en de prijzen der koopwaren verbazend hoog.

ADVERTENTIEN.

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden Vader, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Maartensdijk, H. C. WESSELING.
29 December 1858. S. A. WESSELING,
van der Vliet.

Utrechtsche Schouwburg.

*** Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur,

(No. 5 VAN HET ABONNEMENT.)

J. EDUARD DE VRIES

zal de eer hebben door zijn personeel te doen opvoeren,

Op DONDERDAG 30 December 1858,

NACHT EN MORGEN,
OF
DE FAMILIE BEAUFORT,

Tooneelspel in Vier Afdeelingen of Vijf bedrijven. Door Mw. CHARLOTTE BIRCH-PFEIFFER, met vrije gebruikmaking van den Roman van BULWER, vertaald door den Heer C. J. ROOBOL.

(*In geruimen tijd niet vertoond.*)

Waarin de Heer **PETERS** bij deze gelegenheid als PHILIP optreedt.

Wegens de uitgebreidheid der Voorstelling geen Nastuk.

Aanvang ten **half Zeven** *ure.*

PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven Loge *f* 2.—. Beneden Loge *f* 1.50. Parquet *f* 1.25. Parterre *f* 1.—. 1e Amphithéater *f* 1.10. 2e Amphithéater *f* 0.65. Gal. rij *f* 0.40.

HH. Militairen in uniform op alle rangen half geld.

De plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer J. DOESBURG, en op den dag der voorstelling aan den Schouwburg van 11—3 ure.

*** Een **Huis te huur**, aan de Meern, aan den Leijdschen Rijn; Gang, Kamer, Opkamer, Keuken en Kelder, Loots voor Hout en Turf, een Droogzolder met Slaapkamer en Hangkast, Moestuin met Vruchtboomen; alles tot gemak. Adres met franco brieven lett. G. aan het Bureau dezer Courant.

*** De ondergeteekende de **Stalhouderij** van G. REMMELING op het Bagijnehof alhier met primo November ll. overgenomen hebbende, zoo neemt hij de vrijheid zich aan te bevelen tot het Verhuren van Paarden en Rijtuigen, alsmede tot het leveren van Lijk- en Staatsiekoetsen, belovende alles te zullen aanwenden, wat tot eene goede bediening vereischt wordt, terwijl de uitoefening der Stalhouderij is opgedragen aan zijnen Meesterknecht D. REMMELING.

Utrecht. Dec. 1858. A. VAN STUIVENBERG.

*** Eene BURGERMEID **gevraagd** tegen Jan. of Feb., geschikt om de keuken te bezorgen en al het huiswerk te verrigten. Alleen die zeer goede getuigen hebben komen in aanmerking. Brieven franco onder lett. H. bij C. J. HEIJL, Boekhandelaar te Utrecht.

*** **J. RASCH**, Pausdam 326, heeft weder ontvangen:

SCHOTSCH ALE	per 12 flesschen	*f* 4.80
INDIA PALE ALE	"	- 4.80
BROWN STOUT PORTER	"	- 4.80
LONDON PORTER	"	- 3.60
BEIJERSCH BIER	"	- 3.60

terwijl tevens bij hem voorhanden zijn verschillende soorten van WIJN, LIKEUREN, SIROP DE PUNCH, etc.

Echt Engelsch Peperment,
„dubbeld sterk."

*** De ondergeteekende berigt bij deze dat hij tot Depôthouder van bovengenoemd artikel te Utrecht heeft benoemd den heer J. M. PORTON, Drogist, wonende op het Oud-Kerkhof aldaar, waar dezelve van heden af voortdurend verkrijgbaar is gesteld in verzegelde en van étiquette voorziene doozen van 1 Ned. ons à 40, idem van 1/2 Ned. ons à 20 cent. Daar dezelve de tot heden toe bestaande verre in qualiteit en prijs overtreft, en het rec's zoo aanzienlijke debiet in Amsterdam als elders nog steeds toeneemt, mag de ondergeteekende met grond verwachten, dat ook Utrechtsch ingezetenen van bovengenoemde gelegenheid zullen gebruik maken.

T. G. SAUVEUR, Drogist, Amsterdam.

☞ Er worden in de navolgende plaatsen der prov. Utrecht: als Amersfoort, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Culemburg, Vianen, Montfoort, IJsselstein, Zeijst en Hilversum, tegen aanzienlijk rabat soliede Depothouders aangevraagd. Brieven franco.

NEDERLAND.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP VAN VERZEKERING OP HET LEVEN, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 17 Julij 1858, n°. 57.

Maatschappelijk Kapitaal een Millioen guldens.

KOMMISSARISSEN: de HH. Mr. **J. R. CORVER HOOFT**, Lid van den Gemeenteraad van Amsterdam; Mr. **H. A. HARTOGH**, Officier van Justitie bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam; **A. LANGRAND DUMONCEAU**, Grondeigenaar; **H. RAHUSEN**, Lid van de Provinciale Staten van Noordholland en van de Kamer van Koophandel te Amsterdam; Jhr. Mr. **R. J. SCHIMMELPENNINCK**, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en Kamerheer van Z. M. den Koning; **W. VROLIK**, Hoogleeraar; **R. DANIEL WOLTERBEEK**, Lid van de Provinciale Staten van Noordholland en van den Gemeenteraad van Amsterdam; **F. J. Baron VAN WIJKERSLOOTH VAN WEERDESTEIJN**, Grondeigenaar en Kamerheer van Z. M. den Koning.

DIRECTEUREN: **P. L. DUBOURCQ** en **J. BOS.**

Het Kantoor is gevestigd, uitsluitend voor de stad Utrecht, bij den Hoofd-Agent J. LAMAIRE, Drift G. n°. 328.

Voor de overige plaatsen van de provincie Utrecht is aangesteld als Inspecteur de Heer HERMAN VISSCHER, Oudegracht bij de Smeebrug B n°. 44.

Doofheid en gesuis in de Ooren;
ZENUWKWALEN van het Hoofd.

*** *Eene Engelsche zekere en onfeilbare geneeswijze.* Britsch en Buitenlandsch Gasthuis, ter genezing van Doofheid en Zenuw-hoofdkwalen, 32 Spring Gardens, Charing Cross, Londen, Consulterend Heelkundige CHARLES HENRY EDGELL SKINNER, Esq.. Secretaris JOHN POWELL, Esq. Een nieuwe ontdekking, van eene zekere methode om zich zelven te genezen, en welke onmiddelijk en als het ware door een tooverslag verligting schenkt aan lijders, die zelfs 40 of 50 jaren doof geweest zijn, en dat alleen door het inwendige van het oor aan den damp van zeker geneeskundig praeparaat bloot te stellen. De lijder houdt dien damp ééne minuut in het oor, en hij, die een oogenblik te voren doof was, kan dadelijk hooren wat op gewonen toon gesproken wordt. Zet men deze kuur op gelijke wijze eenige avonden na elkander voort, dan zullen zelfs de meest verouderde gevallen van doofheid en suizing of kloppen in het hoofd voor goed genezen worden. Dit middel is de doodslag voor het empirisme en vrijwaart voor dure geneeskundige behandeling. Lijders hoe doof ook en waar zich ook bevindende, kunnen zich door dit middel steeds zelven genezen, en dat zonder eenige pijn. Duizenden hebben hun gehoor in volmaaktheid terug erlangd en zijn voor altijd verlost geworden van de lagen hun gelegd door de vele onbevoegden, die voor de ziekten van het gehoor allerlei schadelijke middelen trachten te slijten. Een tal van getuigschriften en certifikaten van uitstekende genees- en heelkundigen in Engeland, in wier bijzijn dooven genezen zijn, en honderden genezen lijders zijn daar, om het afdoende der geneeswijze te staven. Elk lijder, op welk punt van den aardbol hij zich ook bevinde, kan nu genezen worden, daar de nieuwe ontdekking hem kan worden toegezonden met de noodige voorschriften, middelen enz.; waardoor hij in staat gesteld zal worden zich voor goed te genezen.

De kosten zijn 5 £ 5 sh., welke den secretaris *John Powell*, Esq., 32, Spring Gardens, Charing Cross, Londen moeten worden toegezonden, hetzij in wisselbriefjes betaalbaar in Engeland of in Nederlandsch papiergeld. Voor 10 £ 10 sh. bekomt men genoeg om in drie gevallen de genezing te doen plaats vinden.

*** De Boek- en Papierhandelaars A. F. BLANCHE & Comp., naast 's Rijks Munt te Utrecht, geven uit onderstaande **LEESBOEKJES**, welke reeds op eenige Scholen zijn ingevoerd:

J. M. TEEUWISSE de Stad Utrecht . *f* 0.30.
P. A. VAN WALSEM, de Provincie Utrecht - 0.30.
J. L. BOLMAN, Verhalen uit de Geschiedenis des Vaderlands . . . . - 0.30.

*** Bij den Boekhandelaar J. J. H. KEMMER alhier ziet het licht:

Wat eischt de Heere Jezus van mij bij het Nieuwe Jaar,

Een woord voor kinderen.

Prijs 5 Cents. — Ter verspreiding de 100 Ex. *f* 3.—. 25 Ex. *f* 1.—.

*** Bij den Boekdrukker J. A. DE LA VIETER, te 's Gravenhage, is van de p. s gekomen en bij de Boekhanderen J. G. VAN TERVEEN EN ZOON alhier, mede à **20 Cents** verkrijgbaar gesteld, EENE BROCHURE, GETITELD:

HEBBEN WIJ IN NAAM OF INDERDAAD EEN STAATSHOOFD
EN EENE
DEGELIJKE UITVOERENDE MAGT?
DOOR
Jonkheer François Leyssiüs.

NB. Wordt niet in Commissie verzonden.

*** Bij J. G. BROESE is uitgegeven:

UTRECHTSCHE
STUDENTEN ALMANAK
MUTUA FIDES
VOOR
1859.
f 2.50.

Met het Portret van Prof. HARTING; — en de naamlijst van het *geheele Studenten-Corps.*

*** De Boekhandelaar J. B. HUBER, te Groningen, geeft heden uit:

BRIEVEN OVER DEN BIJBEL,
NAAR AANLEIDING VAN
BUSKEN HUET'S BRIEVEN OVER DEN BIJBEL,
UITGEGEVEN DOOR
Dr. C. P. Hofstede de Groot.
I. ISRAËL HET OPENBARINGSVOLK.

Deze BRIEVEN zullen in Afleveringen worden uitgegeven, die, ten getale van acht, elkander geregeld zullen opvolgen.

De prijs der 1e Aflevering is *f* 0—45.

237. Staats-Loterij.

4e Klasse. 2e Lijst.
No. 14389 *f* 2000.
3e Lijst. No. 13853 *f* 25,000. No. 19919 *f* 1500.
No. 512, 5220 en 16542 ieder *f* 1000.
4e Lijst. No. 13986 *f* 1500.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Dec.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	*Opmerkingen*
			N. ã						
28	2	n.	0.0	752.82	39.6	+ 3.6	0.97	0.1	Zwaar bev.
	10	nnw.	0.0	54.47	37.0	+ 3.2	0.96	0	Idem.
29	8	zzo.	0.5	55.86	34.7	+ 2.2	0.98	0	Betr.; mist

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 28 December 1858.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	2½	pCt.	64 5/8	64 3/4	64¾
dito dito	3	"	76 1/4	76 13/16	76¾
dito dito	4	"	99 1/16	99 1/8	
Handelmaatschappij. .	4½	"	142 5/8	142 1/4	142¾
Oost-Indische Leening	4	"	98 11/16		
Leen. Holl. Spoorweg	4½	"	101 1/8		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	54 3/4		
SPANJE.					
Obligatien	1½	pCt.	30 11/16	30 13/16	30 11/16
Obligatien	3	"	46 1/16	46 3/8	46⅝
Binnenl. Schuld	3	"	42 1/8	42 1/16	
Amortisable			10 1/16		
Bewijzen Koepons.			6 3/16		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	47 3/8	47 7/16	
dito 1856/57	3	"	46	46 1/16	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	"	106 1/8		
Certifikat. 1831 & 1833	5	"	92 5/8		
Certifikaten 1840 . . .	4	"	87		
Cert bij *Stieglitz* . . .	4	"	87		
dito 5e Serie	5	"	98 1/8		
dito 1855 6e Serie . .	5	"	102 5/8	102 11/16	102⅝
dito Adm. te Londen	4½	"	99		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			159		
Obligatiën	4	pCt.	82 15/16		
OOSTENRIJK.					77¾
Oblig. Metaliek	5	pCt.	77 1/8	77 5/16	
Oblig. Rente Am.. . .	5	"	86 1/2		78¾
dito dito Nat. 1854. .	5	"	78 1/16	78 3/8	39⅛
dito dito	2½	"	38 15/16	39 1/8	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	100 1/8		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	"	16 7/16	17	42¾
Venez. Oblig 6 pCt., nu	5	"	42	42 1/8	21⅛
Grenada, Oblig. . . .	3¼	"	20	20 3/16	
Mexiko, Obl.	3	"	18 1/8	18 1/16	84¾
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	"	84 1/4	85	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 307 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 23 December.

Voorz. mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 26 leden; afwezig de HH. *Jongeneel* en *Bake.*

De *Voorz.* deelt mede, van den heer *Jongeneel* berigt te hebben ontvangen, dat hij door afwezigheid verhinderd wordt de verg. bij te wonen, waardoor dus van zelf voor deze zitting de te geven toelichting op een voorstel, door den heer *Jongeneel* in de vorige verg. gedaan, vervalt.

Is ingekomen:

eene voordragt van B. en W., tot afstand van stadsgrond aan *W. v. Liefland Jr.*, — ter sekretarie;

eene gelijke voordragt, betreffende eene herziening van het reglement op het beurtveer tusschen Amsterdam en Utrecht, — alsvoren;

eene gelijke voordragt, tot wijziging van het raadsbesluit tot regeling der bezoldiging van hulponderwijzers aan de openbare gemeentescholen, — alsvoren;

eene voordragt, waarop voorkomen de HH. dr. *J. A. C. v. Heusden* en dr. *C. R. D. Buys Ballot*, vermeerderd door B. en W. met de namen der HH. mr. *C. G. Berger v. Hengst.* en dr. *N. P. Rauwenhof*, ter vervulling der vakature in de plaats. schoolkomm.,— besloten straks tot de benoeming over te gaan;

eene missive der plaats. schoolkomm., houdende mededeeling van haar gewijzigd huishoudelijk reglement, — voor kennisgeving;

een rekwest van den hoofdonderwijzer *J. Bos*, houdende verzoek, dat het den raad moge behagen hem, behalve het pensioen van rijkswege, ook een pensioen uit stadskas toe te leggen, — ter sekretarie en besloten B. en W. uit te noodigen, in deze den raad te dienen van raad en berigt;

eene missive van den hulponderwijzer *N. v. Bentem*, houdende, dat hij wegens verandering van betrekking een eervol ontslag als hulponderwijzer aan de stads school verzoekt.

De heer *Ackersdijck* meent, dat die mededeeling op de vergadering een pijnlijken indruk moet maken. Eerst onlangs heeft de raad eene verordening in het leven geroepen voor de scholen en de jaarwedden der onderwijzers bepaald; en nu schijnt het, dat men, daarin zoo onvolkomen geslaagd is, dat men den man, die verdiende met dankbaarheid hooger geplaatst en beter bezoldigd te worden, heeft vernederd en beperkt in zijn bestaan, zoodat hij moet zoeken elders geplaatst te worden. Heeft de verordening die gevolgen, dan heeft men gefaald, en is het beter, dat men dadelijk den misslag herstelle, dan op dien verkeerden weg voortga. Spr. betreurt het, dat zulk een verdienstelijk onderwijzer, op eene der beste scholen van de stad, die school door de gemaakte regeling verlaten moet, en hij zou voorstellen, dat pogingen wierden aangewend, om dien man van dat besluit af te brengen, dat men de zaak onderzoekt en, als men bevindt, dat hij aanspraak heeft op betere belooning, op het vroeger besluit terugkwame, waarbij die belooning te laag is vastgesteld. De raad heeft het voorregt, een man in zijn midden te zien, bekend met het onderwijs, en wiens voorlichting gewis van veel waarde zal zijn.

De *Voorz.* stelt nu voor, het rekwest ter inzage neêr te leggen, in de hoop, dat de heer *v. Hoytema* in de volgende verg., betreffende deze zaak eenige mededeeling zal willen doen. Spr. moet alleen herinneren, dat de aanstelling niet geschiedt door den raad, maar dat er eene voordragt moet zijn, gegrond op een overleg tusschen den schoolopziener en den hoofdonderwijzer. In de tweede plaats merkt Spr. op, dat sommige personen in een minderen rang zeer verdienstelijk kunnen zijn, terwijl zij ongeschikt zijn om in een hoogeren rang werkzaam te zijn.

De heer *Visscher* merkt aan, dat voor dit geval niets meer te doen zou zijn, daar adress. reeds eene andere betrekking heeft.

De *Voorz.* meent, dat het niet te min zaak is er over te spreken; te meer, daar als hij zich de zaak goed voorstelt er eene soort van harddraverij, om zoo te zeggen, zal zijn, om goede hulponderwijzers te krijgen, hetgeen reeds daaruit blijkt, dat den persoon in kwestie meer geld beloofd was door de diakonieschool.

De heer *v. Boetzelaer* zegt, dat de Voorz. dwaalt, indien hij meent dat door regenten der diakoniescholen, eenige poging ware aangewend, om adressant tot zijn verzoek te bewegen.

De heer *van Hoytema* zegt volkomen in staat te zijn reeds nu inlichtingen omtrent de zaak in kwestie mede te deelen. Wat echter in de toekomst gedaan zal moeten worden, zal eene zaak zijn van zeer moeijelijken aard, en waarin men niet spoedig tot eene beslissing zal komen. Daar echter eene voordragt tot wijziging van het vroegere raadsbesluit betreffende de klassifikatie der hulponderwijzers aanhangig is, zal hij zich hierin thans niet verdiepen. Het geval in kwestie is echter van zeer eenvoudigen aard.

Wordt alsnu op voostel van den Voorz. besloten, de zaak dadelijk te behandelen.

De heer *van Hoytema* zegt, dat reeds in het begin des jaars het besluit is vastgesteld omtrent de klassifikatie en bezoldiging der hulponderwijzers; dat men zich toen heeft gegrond op den toenmaligen toestand; dat evenwel sedert, bij gebrek aan hulponderwijzers, de behoefte grooter is geworden; — dat men later, bij de toepassing van voormeld besluit, heeft op den voorgrond gesteld, dat het wenschelijk was hun eene *goede bezoldiging* te geven, maar dat er toch altijd zekere maat moet worden gehouden. Bij de vervulling der hulponderwijzersplaatsen aan de Nikolai-school, is men van het denkbeeld uitgegaan, dat als eersten hulponderwijzer moest worden benoemd hij, die den meesten aanleg bij de meeste bekwaamheid en geschiktheid vereenigde, al ware hij ook niet de oudste. Daartoe nu is een ander gekozen, dan de persoon, over wien nu gesproken wordt. Deze is als tweede benoemd. Hij geeft zich steeds veel moeite, maar is van gevorderden leeftijd, en staat bij den eerstgenoemde in aanleg en algemeene ontwikkeling achter. Daar nu bepaald was, dat er één hulponderwijzer zou zijn met een traktement van *f* 350 en één met een traktement van *f* 300, heeft men den persoon in kwestie op *f* 300 moeten laten, wel met het denkbeeld om hem later te verhoogen tot *f* 350, als er gelegenheid toe bestond. Die omstandigheid heeft ongunstig op dezen hulponderwijzer gewerkt, en hij heeft der diakonie zijne diensten aangeboden. Ware dit niet gebeurd, zoo zou Spr. wel pogingen hebben willen aanwenden, om hem reeds nu *f* 50 meer te geven, om hem te behouden, maar nu hij eenmaal bij de diakoniescholen aangenomen is, zou Spr. denken, dat men geene pogingen moest doen — ook met het oog op zijn leeftijd — om hem terug te erlangen. Dit alles doet evenwel zien, dat Burg. en Weth. door het raadsbesluit van 31 Maart 1858 zeer gebonden zijn. Hetzelve is genomen in het begin van het jaar, toen men den toestand nog niet naauwkeurig kende. Spr. heeft eene voordragt aan B. en W. ingediend, om dat raadsbesluit te wijzigen, en meer hulponderwijzers van de 1e klasse te mogen aanstellen. Keurt de raad de heden daartoe ingekomen voordragt goed, dan vleit Spr. zich, dat de zaak voorloopig zonder groot bezwaar goed zal kunnen loopen. Men moet evenwel altijd in aanmerking nemen, dat er groote verlegenheid bestaat aan hulponderwijzers, en dat het dus dringend noodzakelijk is zich voor de hulponderwijzers aan de openbare scholen groote opofferingen te getroosten, ten einde die scholen te doen blijven beantwoorden aan hetgene men er zich van heeft voorgesteld.

De *Voorz.* bedankt den heer *v. Hoytema* voor de gegeven inlichtingen en stelt voor, het gevraagd eervol ontslag te verleenen, waartoe besloten wordt.

Is nog ingekomen.

een rekwest van den heer *Yntes Kingma*, verzoekende eene toelage voor zijne algemeene supplementschool, — ter sekretarie;

een rekwest van de Ned. Isr. godsdienstige sub. schoolkomm. houdende verzoek, om eene toelage uit stads kas voor het volgend dienstjaar, terwijl de komm. zich bereid verklaart, om, zoo de nieuwe wet aan het verleenen dier toelage in den weg staat, de school ook voor andere gezindten open te stellen.

Den *Voorz.* komt het zoo duidelijk voor, dat hierin niet kan worden getreden, dat hij de zaak dadelijk in behandeling brengt. Het is, zegt hij, bekend, dat het eigenlijk tegen de wet strijd, aan bijzondere scholen toelagen te geven als zij niet als het ware gelijk gesteld worden met openbare scholen. Nu wordt een hulpmiddel aan de hand gedaan, dat men namelijk bereid is ook christen kinderen toe te laten. Spr. noemt dit een hulpmiddel om de wet op eene behendige wijze te ontduiken; ook gelooft hij niet, dat er behoefte bestaat aan een maatregel zoo als die door rekwestranten wordt voorgesteld, daar de stad ruimschoots gelegenheid heeft gegeven voor goed openbaar onderwijs, en er dus geene reden bestaat om eene bijzondere school daarvoor beschikbaar te stellen.

Den heer *v. Lier* heeft het leed gedaan den Voorz. dit voorstel te hebben hooren bestempelen met den naam van hulpmiddel, en dat nog wel ter behendige ontduiking der wet. De zaak heeft bij de komm. een onderwerp van ernstige overweging uitgemaakt, en het is niet dan na rijp beraad, dat men besloten heeft, het verzoek te doen, zoo als het daar ligt, volstrekt niet met eenig bijoogmerk en zeker niet, om de wet te ontduiken. Spr. gelooft, dat zoodanig kunstmiddel beneden de waardigheid van eene, op wettig gezag ingestelde komm. zoude zijn, en hij moet dan ook tegen dat beweren van den Voorz. met kracht protesteren. Het was der komm. onder de aandacht gekomen, dat bij den gemeenteraad van Leeuwarden dezelfde weg gevolgd was, en men heeft alzoo vermeend, dit middel, hetwelk Spr. een wettig middel noemt (omdat hij niet veronderstellen mag, dat de gemeenteraad van Leeuwarden kunstmiddelen zal gebruiken, ter ontduiking der wet), te mogen aanwenden, hetwelk dan ook bij geene wet wordt gewraakt. Wanneer er geene behoefte bestaat aan eene openbare school, kan men dit verklaren, maar dan staat het niet vrij aan de komm. het bezigen van kunstmiddelen ter ontduiking der wet te laste te leggen. Spr. zal verder aan de vergadering het oordeel over het voorstel en de wijze waarop het gedaan is, overlaten, maar hij gelooft, dat de komm. bekend staat als sedert 40 jaren naar vermogen voor het onderwijs te hebben geijverd; het is waar, dat het hoofdzakelijk godsdienstig onderwijs is, maar met voorkennis der hooge regering wordt er ook maatschappelijk onderwijs gegeven, en als de leden van den raad zich willen overtuigen, zullen zij de zekerheid erlangen, dat de gevraagde toelage nuttig besteed zou zijn. In vroegere jaren werd *f* 200 toegekend, later is het cijfer verminderd en eindelijk heeft men verklaard, dat, onder de nieuwe onderwijs-wet, geene toelage meer kon worden verleend. Spr. zou dit betreuren, want de school verdient bijzondere bescherming. Men beijvert zich niet alleen om ruim 80 kinderen in de gewone vakken te doen onderwijzen, maar men legt zich er ook op toe, om hen ook na volbragten leertijd, tot brave en bruikbare burgers te vormen, door hen tot ambachten en andere nuttige beroepen op te leiden. wordende op de school ook onderwijs in de zangkunst en andere zaken gegeven; en nu vraagt Spr. of het niet wenschelijk is, door eene betrekkelijk kleine toelage, eene zoo nuttige inrigting te helpen in stand houden, vooral als dit kan geschieden, zonder de wet te ontduiken? Het aanbod, bij rekweste gedaan, is loijaal, wil men het verwerpen, men zal dan de verantwoording op zich laden van eene hoogst nuttige inrigting welligt te zullen zien te niet gaan.

De *Voorz.* zegt tot rektifikatie, dat hij niet heeft willen doelen op het min doelmatige van de school; integendeel, hij heeft steeds getoond belang er in te stellen. Tegenwoordig echter is het standpunt veranderd ten gevolge der nieuwe wet. Niets staat in den weg. dat de kinderen der minvermogende op de tusschen-scholen en der onvermogenden op de stads-armenscholen onderwijs komen genieten. Er is ook nog geene behoefte, dat openbaar onderwijs uit te breiden, door deze school er mede gelijk te stellen. Nu vindt Spr. het in zeker opzigt wel jammer, dat men door de wet gebonden is; maar hij acht het in strijd met den geest der wet, de toelage te geven; en als men nu door zoodanige verklaring als men wil geven, den aard der school tracht te veranderen, ziet hij daarin slechts eene gemakkelijke wijze om de wet te ontduiken.

De hoer *Ackersdijck* acht het voorstel mede geheel in strijd met de wet; hij durft echter den voorsteller het uitzigt geven, dat de belangstelling juist vermeerderen zal, als men weet dat de school geene subsidie meer bekomt, en hij meent dat de burgerij getoond heeft genoegzaam belang in de school te stellen, om haar nu niet te niet te doen gaan. Spr. gelooft dus niet, dat de instandhouding der school afhangt van de toelage, en vindt het in elk geval tegen de wet, die toelage te geven.

De heer *van Lier* kan niet zoo gereedelijk beamen, dat de kinderen ook gebruik zouden kunnen maken van de openbare school. Als men den aard van het onderwijs nagaat, zal men moeten toegeven, dat dit aan veel bezwaar onderhevig is. Er gaat namelijk te veel tijd verloren, wanneer de kinderen van de bijzondere school, waar zij godsdienst-onderwijs ontvangen, zich naar de openbare school moeten begeven, en dit heeft aanleiding gegeven, dat op de Israëlietische scholen, bij uitzondering, ook maatschappelijk onderwijs wordt gegeven; omdat anders het een door het ander zou lijden. Spr. moet ontkennen, dot het aanbod met de wet strijdt en hij gelooft, dat, als die school tot eene openbare school wierd verklaard, niets het verleenen eener toelage zou beletten. Of kinderen van andere godsd. gezindten er gebruik van zullen maken, zal de tijd moeten leeren; maar zij zouden dit, naar Spr's. overtuiging, met het beste gevolg kunnen doen; er zijn reeds nu onderwijzers van de Christelijke Godsdienst bij de Israël. armschool werkzaam; eene proeve zou in ieder geval kunnen worden genomen en bleek bij ondervinding, dat zij niet aan de verwachting voldeed, dan zou men voor 't vervolg de toelage eenvoudig kunnen weigeren.

De heer *Boer* erkent, dat hij de pogingen der Israëlitische schoolkomm. hoog schat, en dus zijn gevoelen over haar aanzoek in het minste niet wordt beheerscht door eene zucht om die pogingen tegen te werken. Hij moet echter met den Voorz. en den heer *Ackersdijck* instemmen, dat de inwilliging van dergelijke aanvraag niet wel is overeen te brengen met de wet. Bij de behandeling toch van art. 3 der wet op het Lager Onderwijs is onder anderen uitdrukkelijk gevraagd, hoe het bij het stelsel in dat art. vervat, zou gaan met de Isr. armenscholen? Daarop is toen door de regering geantwoord, »dat de Isr. armenscholen *godsdienstige scholen* zijn, die als zoodanig *niet* zijn opgenomen onder deze wet." Om ze daar nu aan te onttrekken en eene subsidie mogelijk te maken, moeten zij haar karakter geheel verliezen en onzijdige scholen worden, waarop het onderwijs zoodanig is ingerigt, dat het bruikbaar is voor kinderen van alle gezindten. De bestuurders schijnen nu wel niet ongenegen dat te doen; maar als die school hiermede zoo geheel van karakter veranderen zal, dan vraagt Spr., waarom de haar bezoekende kinderen dan niet even gemakkelijk naar die uitmuntende stedel. scholen zouden knnnen gaan, waarop het onderwijs dat algemeen karakter waarom het voor alle gezindten geschikt is reeds bezit? Spr. ziet onder deze omstandigheden eigenlijk geene enkele reden om de aanvrage toe te staan.

De heer *Pabst* zegt: onze beraadslaging loopt over de vraag of aan de bedoelde Israël. school eene subsidie zal worden gegeven tot *f* 200. Geven wij niet, dan beweert de heer v. *Lier*, dat de school niet kan in stand blijven. Andere leden daarentegen houden vol, dat wij volgens de schoolwet niet mogen subsidiëren, en de kinderen in onze armenscholen moeten worden gezonden. Spr. deelt dat gevoelen niet, hij leest art. 3 der schoolwet voor, en ontdekt daarin geen overwegend bezwaar tegen eene subsidie. Er is voor hem echter eene gewigtige reden om de

subsidie wel te verleenen; in art. 23 der wet staat namelijk dat op de openbare scholen onderwijs moet worden gegeven in alle *christelijke deugden*. Ofschoon het Spr. bekend is, dat blijkens de toelichting van de reg. bij de behandeling der schoolwet in de Staten-generaal, door het onderwijs in Christelijke deugden, geen aanstoot aan de aldaar aanwezige kinderen der Israëlieten behoeft gegeven te worden, zoo *vrijheid van godsdienst* voor den Spr. van zoo uitgebreide beteekenis dat hij wil medewerken om de kinderen der Israelieten eene bijzondere school te verzekeren en daarom zal hij stemmen voor de subsidie.

De heer *van Schermbeek* neemt de vrijheid, den heer *v. Lier* te vragen, of indien de school waarvan hier sprake is, mogt te niet gaan, er dan voor de *Israelietische* kinderen van den minderen stand geene voldoende gelegenheid meer bestaan zou, om godsdienstig onderwijs, naar hunne kerkleer te kunnen ontvangen? — Spr. vindt dit punt zóó belangrijk dat hij naar het antwoord zijne stem zal bepalen.

De heer *v. Lier* antwoordt, dat er dan, ja gelegenheid zou zijn, om den kinderen *taliter qualiter* godsdienstig onderwijs te doen verstrekken, maar nimmer op een zóó doeltreffende wijze, gelijk thans het geval is. Het spreekt van zelf, dat ieder huisvader zeker dan, gelijk in vroegere jaren, Spr. zou haast zeggen, in vroegere eeuwen, zijnen kinderen bijzonder onderwijs zou doen geven; dit konveniëert echter den meesten niet, omdat het met te groote kosten gepaard gaat. Nu echter wordt op de school aan ruim 80 kinderen, voor een groot deel aan minvermogenden en meest aan onvermogenden, onderwijs verstrekt, en Spr. acht het niet twijfelachtig, dat dit verre boven privaat onderwijs te verkiezen is. Hij gelooft dus niet te overdrijven, als hij den heer *v. Schermbeek* antwoordt, dat het onderwijs alsdan in een treurigen toestand zou verkeeren. Spr. zal nu nog een enkel woord in het midden brengen, naar aanleiding van het gesprokene door den heer *Pabst*. De wet zelve geeft, gelijk door dat lid te regt is opgemerkt geworden, aanleiding tot subsidiëren, en zelfs met de voorwaarde, in het rekwest opgenomen, dat nl. de school toeganklelijk worde voor alle gezindten. Een groot beginsel, geheel in overeenstemming met den geest der wet, zou dan ook worden toegepast. Spr. merkt nog op, dat de Isr. armscholen haar bestaan verschuldigd zijn aan het koninklijk besluit van 1817, waarbij dezelve een eigenaardige organisatie en inrigting hebben verkregen en onder het oppertoezigt van den Minister voor de zaken der Herv. eeredienst zijn geplaatst, wien jaarlijks omtrent den staat dier scholen de vereischte verslagen worden ingezonden, terwijl de Israël. scholen van rijkswege geïnspekteerd en gesubsidieerd worden. Eenige jaren geleden is eene staats-komm. in de residentie bijeen geweest tot het ontwerpen eener nieuwe organisatie ook van het Israël. schoolwezen, waaromtrent echter bij de Regering nog geen afdoend besluit is gevallen. Zoolang die nieuwe organisatie niet in het leven geroepen is, worden de Israël. scholen door het kon. besluit van 1817, en alzoo door eene exceptionele wetgeving beheerscht, hetwelk niet mag worden uit 't oog verloren. Spr. houdt zich overtuigd, dat de raad, in de gegevene omstandigheden, een goed werk zal verrigten, door de gevraagde toelage te verleenen en dat dit zeer goed met de wet is overeen te brengen.

De Voorz. merkt aan, dat de heer *v. Lier* zich beroept op een Kon. besluit van vroegeren tijd, terwijl hij zelf zich op de tegenwoordige wet beroept, en die zegt, dat geen subsidie wordt verleend, tenzij de gesubsidieerde school het karakter aanneme van eene openbare school. Om nu de school in kwestie te subsidiëren, met het vooruitzigt, dat zij wel nooit eene openbare school worden zal, dat komt Spr. voor te strijden met den geest der wet. Maar zelfs al nam men aan, dat de school dat algemeen karakter erlangen zou, zoo stuit men op het bezwaar, dat zoodanige scholen in voldoenden getale in de stad aanwezig zijn. Het is Spr. uit de deliberatiën in eene andere verg. gebleken, dat toen er kwestie was van het oprigten van afzonderlijke scholen voor de verschillende godsdienstige gezindten, dat bijzonder onderwijs door de Israëlieten niet eens verlangd werd, en zij er prijs op stelden, dat hunne kinderen aan het algemeen onderwijs zouden deelnemen. Als individu zou Spr. bereid zijn meê te werken tot instand houden dezer nuttige Israëlitiesche school, gelijk hij ook reeds doet, maar hij moet de aandacht er op vestigen, dat men hier een beginsel zou toepassen, dat tot groote gevolgen aanleiding kan geven.

Het voorstel van den Voorz. om adress. mede te deelen, dat het verzoek voor geen gunstige beschikking vatbaar is, wordt aangenomen met 23 stemmen tegen die der HH. *Pabst*, *v. Schermbeek*, *v. Lier*

Nog is ingekomen:

een rekwest van mr. *C. P. Walland*, verzoekende in aanmerking te komen voor de betrekking van stedel. ontvanger; — ter sekretarie;

een rekwest van de bewoners van de Weerdcingel bij de Wittevrouwenbrug, verzoekende eene betere bestrating en wegruiming der boomen voor hunne woningen, — in handen van B. en W.;

eene voordragt tot opheffing der bewaarschool voor meergegoeden met 1°. Mei 1859, — ter sekretarie;

eene voordragt tot af- en overschrijving van *f* 342.35 van de onvoorziene uitgaven op den post der pensioenen, — konform;

een rekwest van jonkvr. *Swellengrebel* tot aankoop van een perceel stadsgrond, — ter sekretarie.

Aan de orde is de voordragt tot regeling der bezoldiging van eenige hulponderwijzers.

De heer *Pabst* heeft, toen over de zaak van *v. Bentem* gesproken is, gezwegen, omdat hij het beter achtte, bij deze gelegenheid een enkel woord in het midden te brengen. Een hulponderwijzer had in dat geval gekregen het minimum van het traktement bij de verordening vastgesteld, hij vindt dat te weinig; in plaats van zich tot den raad te wenden, om verhooging, heeft hij goedgevonden zich bij eene andere inrigting van onderwijs aan te melden, die hem aannam. De heer *Ackersdijck* noemt dit een ongelukkig verschijnsel, en Spr. beschouwt het zoo niet; dit geval bewijst niet dat de raad weigert aan de hulponderwijzers te geven wat hun toekomt. Dit zal blijken nu een voorstel wordt gedaan tot verhooging van sommige traktementen. De heer *v. Hoytema* noemt het verkeerd, B. en W. aan een band te leggen, zoodat door hen slechts het minimum kan worden toegekend, en de raad moet verhoogen. Spr. vindt het juist uitmuntend, dat dit bepaald is, en dat de verhooging der traktementen alleen bij den raad berust, omdat alle mogelijke denkbeeld van partijdigheid er door wordt uitgesloten. Het doet Spr. echter leed, dat eene voordragt gedaan wordt, waarbij volstrekt niet vermeld wordt, waarom de verhooging noodzakelijk is. Spr. hecht aan het gevoelen van B. en W. en wenschte vermeld te vinden waarom zij de verhooging voordragen. Spr. zal echter, omdat de voordragt mondeling is toegelicht, die goedkeuren, maar verzoekt, dat in het vervolg de redenen kenbaar gemaakt worden, waarom verhooging van traktement wordt voorgedragen.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat de voordragt naar zijne overtuiging, op voldoende gronden berust, dat hij er gaarne zijne stem aan schenken zal. Tevens verklaart hij, dat, in tegenstelling van het betoog van den vorigen Spr. het hem raadzaam voorkomt, dat de raad omtrent de verhooging der traktementen van de hulponderwijzers vertrouwen stelle in de mannen die toezigt hebben over het onderwijs, en in het dagel. bestuur, en Spr. wordt meer en meer overtuigd, dat de raad wel zal doen, het dagel. bestuur, in overleg met den schoolopziener, de bevoegdheid te geven, tusschen een maximum en minimum de traktementen te bepalen. De raad zal anders onnoodig tijd verliezen, en zich mengen in zaken, die hij niet kan beoordeelen.

Zonder omvraag wordt hierop de voordragt aangenomen.

Wordt zonder omvraag vervolgens vastgesteld het maximum voor den onderstand voor 1859.

Aan de orde is het verzoek van den heer *Gobius* om ontslag uit de betrekking van gemeente-ontvanger, onder genot van pensioen.

Wordt op voorstel van den Voorz. besloten, de beslissing over het 2. punt te verdagen en alsnu slechts te beslissen op het verzoek tot ontslag.

De Voorz. stelt alsnu voor, den heer *Gobius* onder dankbetuiging voor de door hem bewezen goede diensten en naauwgezetheid, op de meest eervolle wijze het gevraagde ontslag te verleenen, en dit ontslag met het oog op de verwachte organisatie der finantiëele administratie van de gemeente te doen ingaan op 15 Febr. a. s.

De heer *Ackersdijck* geeft in bedenking de tijdsbepaling weg te laten, daar men het ontslag dan kon doen ingaan als zulks zonder ongemak voor de dienst zou kunnen geschieden. Spr. stelt daarom voor, den heer *Gobius* te kennen te geven, dat de tijd waarop het ontslag zal ingaan, later zal worden bepaald, doch dit in geen geval langer dan drie maanden zal duren.

De Voorz. ziet hiertegen geen bezwaar, doch zegt, dat het denkbeeld van B. en W. niet zou zijn, den termijn lang te verschijnen.

De heer *Schuurman* zou gaarne een tijd bepaald zien; dien op drie maanden te stellen zou Spr. goed achten; doch het geheel onbestemd te laten, meent hij dat geene aanbeveling verdient. Er moet dan toch een einde aan komen, en hem, die het ontslag verlangt, zal het aangenamer zijn, zekerheid te hebben.

Den heer *v. Nooten* komt het voor, dat, naar den geest der gemeentewet, en in overeenstemming met andere bepalingen der wet, die het ontslag van ambtenaren regelt, het voegzaam ware, dat het ontslag inging, wanneer adress. ten gevolge van de vast te stellen regeling door een ander zou zijn vervangen. Dan zou dadelijk zijn beheer aan zijn opvolger kunnen worden overgedragen.

De Voorz. zou er nog al tegen zijn het te lang uit te stellen, en als men het afhankelijk maakte van het vaststellen der verordeningen tot in de details, dan zou het misschien te lang duren. De termijn van drie maanden is ook bij B. en W. ter sprake geweest, doch dan zou men daaraan gebonden zijn, en dat ware niet wenschelijk voor het geval het ontslag vroeger kon worden verleend.

De heer *de Muralt* maakt alsnu het oorspronkelijk voorstel van den Voorz. om den termijn op 15 Febr. te bepalen, tot het zijne, juist met het oog op wat is voorgesteld; de nieuwe organisatie zal alsdan gereed zijn en kunnen worden ingevoerd; hij is niet voor een langer uitstel van het ontslag, te meer daar het reeds in Julij is ingediend en het den raad bekend is, dat adress. naar rust verlangt.

De heer *Boer* ondersteunt het voorstel van den heer *de Muralt*; hij vindt er bezwaar in de zaak zoo geheel onbepaald te laten, gelijk door het voorstel van den heer *Ackersdijck* geschieden zal. Spr. vindt daarin bezwaar èn om den heer *Gobius*, die reeds in den zomer zijn ontslag heeft aangevraagd en die nu eerst vernemen zal, dat het hem zal verleend worden, doch geheel onbestemd wanneer, — èn om de zaak zelve. Er zijn reeds verschillende stukken de regeling betreffende aan de leden van den raad toegezonden; Spr. hoopt, dat hun weldra de overige stukken zullen kunnen worden medegedeeld, zoodat men in den aanvang van het volgende jaar zich geheel op de hoogte daarvan zal kunnen stellen; maar dan vraagt hij ook, of er in de maand Januarij geen gelegenheid en tijd genoeg zal zijn, om zich althans met de vaststelling der instruktie van den gemeente-ontvanger bezig te houden en over te gaan tot de benoeming van dien ambtenaar? Spr. gelooft, dit gerust bevestigend te kunnen beantwoorden en vreest, dat als men zich niet bindt door het aannemen van een termijn, men zich ligt zal laten verleiden, om deze gewigtige zaak te verschuiven en in een gestadig uitstellen te vervallen.

De *Voorz.* wijst op de moeijelijkheden verbonden, aan de overgave, in het midden van het dienstjaar, van zoodanige administratie.

De heer *de Jong* acht, met het oog op die moeijelijkheden, den termijn door den heer *de Muralt* voorgesteld, te kort, en stelt daarom voor, den termijn te bepalen op drie maanden, ook omdat men den nieuwen ontvanger eenigen tijd moet geven om, voor hij in funktie treedt, zijne voorbereidende zaken, als het stellen van zijn borgtogt, in orde te brengen. Volgens art. 110 gem.-wet toch, kan hij zijn ambt niet aanvaarden, dan na het stellen van zijn borgtogt, men moet hem dus daarvoor eenen moreelen tijd geven. — De termijn tot half Februarij is dus te kort, als men verlangt, dat bij de aftreding van den heer *Gobius* de nieuw aan te stellen ontvanger dezen dadelijk zal kunnen vervangen.

De heer *v. Lier* heeft vernomen, dat het moeijelijk is, den ontvanger in den loop van het dienstjaar te ontslaan; dit leidt hem tot de vraag, of het ontslag ook tegen Julij zou kunnen worden gegeven, en alzoo na het tijdstip, waarop door den ontvanger zijne jaarl. rekening en verantwoording moet geschieden; hem komt het in allen gevalle regelmatiger voor, een termijn voor de aftreding te bepalen, kunnende zulks, zijns inziens, niet wel in het onzekere worden gelaten.

De *Voorz.* merkt aan, dat de dienst ook met Jan. weêr begint, zoo dat men altijd in zekere moeijelijkheid zou blijven, tenzij men twee ontvangers te gelijk had, een voor de oude, en een voor de nieuwe dienst.

Zonder omvraag wordt alsnu besloten, adressant onder dankbetuiging voor de bewezen diensten een eervol ontslag te verleenen.

Het voorstel van den heer *de Jong*, betreffende de tijdsbepaling wordt hierop verworpen met 19 stemmen tegen die der heeren *v. Veersen*, *Trip*, *van Lier*, *Schuurman*, *de Jong*, *van Stirum* en den Voorz.

Het voorstel van den heer *Ackersdijk* wordt eveneens verworpen met 17 stemmen tegen die der heeren *v. Boetzelaer*, *v. Nooten*, *Bosch*, *Ackersdijck*, *van Stirum*, *van Cleef*, *v. Hoytema*, *v. Doorn* en den Voorz., waarna het voorstel van den heer *de Muralt* wordt aangenomen en tevens besloten, B. en W. de verdere uitvoering van dit besluit op te dragen.

Wordt alsnu overgegaan tot de benoeming:

a. van een lid der schoolkomm., waartoe de voordragt heden is ingekomen, en wordt verkozen, dr. *N. P. Rauwenhof*;

b. van de leden der komm. van finantiën, waartoe verkozen worden de aftredende leden, de HH. *Schuurman*, *v. Veersen*, *Schuller* en *Bosch*.

c. van de leden der komm. van fabrikaadje, waartoe mede de aftredende leden, de HH. *Jongeneel*, *Bake*, *v. Boetzelaer* en *Visscher* verkozen worden.

d. van de leden der komm voor het brandwezen, waartoe benoemd worden de aftredende leden de HH. *Visscher*, *de Graaf* en *Rem*, terwijl in de bestaande vakature voorzien wordt door de benoeming van den heer *Bosch*.

Wordt alsnu op voorstel van den Voorz. besloten te supercederen met de benoeming der vaste kommissiën, tot besloten zal zijn de komm. voor het regtskundig onderzoek niet uit drie, maar uit vijf leden te doen bestaan, waartoe zich de behoefte heeft doen gevoelen, doordien het dikwijls gebeurt, dat leden dier komm. in eene andere betrekking over de zaken aan het oordeel der komm. onderworpen een advies moetende uitbrengen, aan hare werkzaamheden geen deel kunnen nemen.

Wordt overgegaan tot de benoeming van een regent voor het krankzinnigen-gesticht, waartoe worden aanbevolen de HH. jhr. *J. v. Haeften* en mr. *A. A. H. Besier*, en door B. en W. de HH. mr. *B. v. Dorp* en mr. *N. H. v. Nes v. Meerkerk*, en wordt de heer mr. *B. van Dorp* tot die betrekking benoemd.

De Voorz. stelt alsnu voor, van denkbeelden te wisselen over de finantiëele ontwerpen, die binnen kort in behandeling zullen worden genomen. Hiertoe wordt dien ten gevolge overgegaan.

(*Vervolg morgen.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.